

מסורת הש"ס

א) ספרי פ' ראה פס' קרב זבחים כד: יבמות קד. מנחות י. ב) נבכמי' טוסף: ש"מ תרתי'. ג) נבכמי' טוסף: אמור (ובלשון הפסוק). ד) נלקמן ח ע"כ. ועי' חזק' סוטה כג ע"כ ד"ה בגניבתו. ה) נלקמן כב. ו) נלקמן טז: ז) כחובות יט. פכ. גיטין לו. פסחים לא. ז"ק מ: ח) ספרי פ' ראה נלקמן ב. וס"ג. ט) מ"כ פ' בהר פרק י. י) שם פרק ב. כ) נבכמי' טוסף: דב. ל) נלקמן כל ע"כ. מ) רש"י ע"ש. נ) וניקרא כה. נו. מ. נ. נלקמן כב ע"כ. ס) נשמות כה. ו. פ) נבן הוא כהניא ביבמות קד. ע"ש. צ) נשבת קל ע"כ. ק) נבספר הישר סימן תרנ"ו. ר) כחובות יג ע"א. ש) נפרשת בהר סימן פ"א. ט) נפרשת ראה. פ) נתי' חזק' בתובת מנ. ד"ה ל"ג וע"פ חזק' ז"ק פז: ד"ה דמכנ. צ) נמוטה כג ע"כ. ג) נאז"ל לו להי ולא ותי' ואחא לו למדע ולא.

הנהגות הגר"א

א) גב' (יורשתי אחי לא שכיר כי הלא פעולתו ליורשתי אלא) תלמי' וי"צ ואלך תרי לו כתיבי ואלך הוא מבעי ליה לו ולא נבש"מ כז'.

מוסרף רש"י

ונאמר להלן ארוץ. דשמן עשירי דלא אלתעבד (דמי למחרש און און דלרעיה דכמי ורלע' אלוני את און מה דמלוגרע ימנית אף דלרעיה ימנית ממנות י.) דפרשת מלוגרע עשירי כמי על תנך און הימנית וקרא ימיה (ונחיש כד:) דמלוגרע עני מיותר לנמתי (יבמות קד.) דפרשת מלוגרע מופנה הוא הלא דעמי דכולהו כתיבין כמלוגרע עשירי (שבת קלא.) ואם אמר יאמר העבד. ענד נרלע ואלן אתה נלעלע (דברים טו יד.) ונתן לאשר אשם לו. לאשר הלוה לו לא נאמר אלא לאשר אשם לו. לאשר הקין של. צ"ק (קי.) אמרינן אשם זה קין (פסחים לא. ובניין כחובות יט.) ולא כמי לאשר שעה זו (כחובות צב.) מכאן שריבו מוסר לו שפחה כנענית. וסולמות ללון (דברים טו יח.) שולח לרבו כנס משפחתו (תורה ו.)

תוס' ר"י הוקן

אשם. זה הקרן. כדאיתא בהגול (ב"ק ק. א.) ונתן לאשר אשם לו (במדבר ה. ז.) למי שהקרן שלו, כלומר לאשר הוא חייב לו. לא סבירא לן כרבי נתן. אלא יכול לומר לאו בעל דברים דידי את, הילכך לא צריך לו ו לא גבינן ליה מיד הארון למתביה לבעל חובו, ואתא לו ולא למוכר עצמו. וש"מ דמילתא דר' נתן שיכא אע"פ שלא נשתעבדו לו מכח הלוואה. ומסתברא שאין זה הדין לשכירות פועל, ואע"ג דאמרינן שכיר קרייה רחמנא, לאו למימרא שכל מה שיש בעבד עברי יש בשכיר, דהא הענקא אינה בשכיר, אלא שכל מה שיש בשכיר יש בעבד עברי. ואיכא מאן דאמר דהיה לשכירות פועל דלא גבינן מיד הארון למתביה לבעל חובו, דשכיר קרייה רחמנא.

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ונאמר להן און.
צ במלוגרע עני שכל הפרשה לרעה שהרי נאמרה לעלמה במלוגרע עשיר והוכפלה והכי אמרינן במנחות (דף י.) **ההוא.**
ה) [מלאוין] ומיעוטא נפקא לן מדכמיז און דמשמע און של זה ולא של אחר:
ולא **אונס.**
של אמה

(דברים טו) ואף לאמתך תעשה כן

אהענקה קאי כדלקמן (דף פ: פ):

כשהוא ענד.
מואס יאמר הענד נפקא שם לא אחר אהבתי את אדוני לא אלא חפשי עד שיכלו שש שני אינו נרלע:
ענד הענד.
ענד עד שיאמר כשהוא ענד הענד נפקא ליה מה"א יתירא למעוטי אמה:
לא דרש.
לאורחא דקרא לאשתמי הכי:
ולא **לירשיו.**
אם לא הספיק להעניק עד שמת:
פעולתו.
שכר פעולתו:
ולא **לבעל חובו.**
אין האדון מחוייב להגבות הענקו לבעל חובו.
ומשום דסבירא לן בעלמא כרבי נתן דאמר הנושה בחברו מנה וחברו בחברו מוילאין מזה וגומינן לזה אינטריך למעוטי הענקה מהאי דינא:
מכי **משה שר שירי נפקא.**
גמרינן בעל כרחו וכי נתא ציה קרא אלוני יתן לו כו' למעוטי מוכר עצמו:
ושז **אל משפחתו.**
במוכר עצמו כמיז לומר שאל ציוכל:
אם צמור עצמו.
וללמד ששם פגעו יוכל בתוך שש יוכל מוילאין:
הרי **כזר אמור.**
דכמיז לעיל מיניה^ט עד שנת היוכל יעבדו עמך:
אם צנרלע.
ללמד שאף הנרלע יוצא ציוכל:
הרי **כזר אמור.**
לקמיה צעי לא מהאי היא:
דלא **ענד איסורא.**
דלא גנז כלום אכל מכרוהו צ"ד

בגניבתו יומא נקנסיה לעבד עד שש:
ושכנס **איש אל אחוזתו.**
דפרשת יוכל כמיז:
הרי **כזר אמור.**
כדאמר לעיל עד שנת היוכל יעבדו עמך:
אי **במכרוהו צ"ד ה**רי **כזר אמור.**
ושז אל משפחתו כדאוקימנא לעיל:
לא **מטא זימניה.**
לא מלאו שש שני נלאת:
אי **ניקנסיה.**
על שאמר לא אלא וענד עד שצדי הס (ויקרא כה) והוא קונה אדון לעצמו חנסס:
משום **דענד ליה שש.**
קודם לכן ואין רבו מפקיד בשילוחו אכל מכרוהו צ"ד שפגע בו יוכל בתוך שש אימא דלא נפקדיה לאדון קמ"ל:
לעולם.
וענדו לעולם^ט והוא לעולמו של יוכל דטפי מהכי ליכא למימר דהא כמיז קרא אחרינא ושכנס איש וגו' ואוקימנא צנרלע:
דת.
דיואל נרלע ציוכל ולא קודם לכן היכא דלא ענד שש אחר רלעיה אלא היכא דענד שש אחר רלעיה אימא ניפוק בשש דלא תהא רלעיה חמורה מתחילת ממכרו:
קמ"ל **לעולם.**
מידי דחשו עד לעולם:
ואם

יושבתם **איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו וגו'** במה הכתוב מדבר אי במוכר עצמו הרי כבר אמור אי במכרוהו ב"ד הרי כבר אמור הא אין הכתוב מדבר אלא בנרצע שתיים ושלש שנים לפני היוכל ישהיוכל מוציאו מאי משמע אמר רבא בר ע"שילא אמר קרא איש איזהו דבר שנוהג באיש ואין נוהג באשה הוי אמור זו רציעה ואיצטריך למיכתב מכרוהו בית דין ואיצטריך למיכתב נרצע דאי אשמעינן מכרוהו ב"ד משום דלא מטאי זמניה אבל נרצע דמטאי זמניה אימא ינקנסיה ואי אשמעינן נרצע משום דעבד ליה שש אבל מכרוהו ב"ד דלא עבד ליה שש אימא לא צריכא ואיצטריך למיכתב ושבתם ואיצטריך לעולם דאי כתב רחמנא לעולם הוה אמינא ה"מ היכא דלא עבד שש אבל היכא דעבד שש לא יהא סופו למור מתחלתו מה תחלתו שש אף סופו נמי שש קמשמע לן לעולם לעולמו של יוכל^א אלא מאן תנא דלא יליף שכיר שכיר רבי היא דתניא ואם

נוהג צאשה נותימה דכיון דקרא לא משתמע אלא צנרלע למאי אינטריך למימר אי במכרוהו צ"ד הרי כבר אמור. ת"י:

חוטאי דהוא אמרה להאי דרשה בהדיא וכן דרך התלמוד. שס. ט. ע"י שטת לא נודע למי. י. ע"י שטת לא נודע למי. כ. ויחיותו הוא עמך דה"מ למכתב כשכיר כתושב יהיה עד שנת היוכל. מוס' כחובות מנ. ז. של העבד. מוס' ערסין ז: כדכתיב והיה כי יאמר העבד לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך ור"י אמר דאפי' גרסי' כי טוב לו עמך ניהא מדקאמר כי טוב לו עמך ש"מ שכך צריך לעשות. מוס' ז"ק פז:

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

טו.

ואידך כג"ש הוא דאתא.
פ' ונריך שתהא מופנה משני לדינא^א דלי אינה מופנה אלא מלד אחד איכא מ"ד (בגדה דף כב:) דלמדין ומשיצין^ב ומאי משיצין דאיכא למיפרך^ג מה למלוגרע שכן נטעון עץ ארו ואוזב ושני תולעת:
ואידך.
פ' ת"ק בעלמא נמי לא ס"ל

כר' נתן מכאן מדקדיקין דלין הלכה כר' נתן דהא ר"א ורבנן פליגי בדר' נתן ור' אליעזר דשמותי הוא^ד סבר כר' נתן והלכה כרבנן^ה ועוד מדקדק ר"ת מהא דלמר לקמן פ' האומר (דף סט.) גבי אושפזיכניה דר' שמלאי ממזירה הוה א"ל אי קדיממך טהרמיניה לבנך ומפרש משום דא"ל זיל גנוז ואחזנן לענד עברי ואי מוכר עצמו רבו מוסר לו שפחה כנענית למה ליה למימר זיל גנוז ה"ל למימר זיל זצון עצמך אלא

ש"מ דלין הלכה כר"א דודאי מוכר עצמו אין רבו מוסר לו שפחה כנענית וכי היכי דצהא לית הילכתא כוותיה צהא דקאמר מעניקין לו נמי לית הילכתא כוותיה אלא ודאי אין מעניקין לו כח"ק ועוד ראייה מהא דלמר לקמן^ו (דף טז:) הא מני מוטאי היא דלמר לו ולא לבעל חובו משמע דלין הלכה כוותיה ור"ת^ז ור"י^ח פ' דהלכה כר' נתן דהא גבי פלוגתא דאצי^ט ורצא צפרק כל שעה (פסחים דף לא.) דלמר רצא מכאן ולהנא הוא גובה אי אפשר לרצא לישצז אלינא דרצ נחמן דלמר יתומים שגבו קרקע בחוצת אציהן בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן אלא כר' נתן וקי"ל כרצ נחמן צדייני^י ורצא דמי דחק להעמידה כמותו^{יא} וקי"ל כרצא גבי אצי^{יב} ומה שבהצמתי דמדלית

הילכתא כר"א צהא דרבו מוסר לו שפחה כנענית ה"ג נימא דלית הילכתא כוותיה צההיא דמעניקין לו אין זה ראייה דילמא צההיא אין הלכה כמותו אכל צאחריי הילכתא כוותיה^{יג} ועוד דשמא גס צהא דמוכר עצמו רבו מוסר לו שפחה כנענית נמי הילכתא כוותיה והא דנקט התם זיל גנוז לריוחא דמילתא נקט דלמכרוהו צ"ד כ"ע מודו דרבו מוסר לו שפחה כנענית ומה שאומר דר"א שמותי הוא כריוז ספרים גרס ר' אלעזר והא דקאמר מוטאי היא^{יד} דילמא הכי קאמר מוטאי היא וס"ל כוותיה^{טו} ור' נתנאל מפרש לגבי מלוה כ"ע אית לכו כר' נתן והכי נפרש^{טז} אלא לו ולא לבעל חובו משום דסבירא לן בעלמא כר' נתן צשאר שמירות שמוילאין מזה וגומינן לזה אתא לו ואפקייה פ' שאינו משלם הענקה לב"ח ואידך ת"ק בעלמא נמי פ' צשאר שמירות לא קי"ל כר' נתן משום דטרח צגופו אכל צב"ח כ"ע אית לכו דרבי נתן כדפ"י^{טז}:

ואידך אי מהתם ה"א ה"מ
מדעתיה.
אף על גב דמדעתו מאס אלוניו יתן לו אשה נפקא מ"מ הוה אמינא דלהרלאת אדון קאמ'':
כי טוב לו עמך.
ה"ר אברהם גריס כשכיר כמותצז יהיה עמך^{יז} (ויקרא כה) דמהתם ליפינן צת"כ^{יח} אכל צספרים^{יט} לא דרש מידי מצי טוב לו עמך דלין לא כזוי אלא סיפור צברים בעלמא^כ):

איזהו דבר שנוהג באיש ואינו נוהג באשה.
ואם תאמר ואימא זו מכרוהו צ"ד דלא שייך צאשה דכמיז (שמות כב) צגניבתו ולא צגניבתה^{כא} וי"ל דמ"מ שם מכירה נוסגת צאשה אכל שם רלעיה אינו

מוכר צ"ד הרי כבר אמור. ת"י:
אמאי

עין משפט

נר מצוה

א נמי' פ"ד מהל' מחוסרי כפרה הל' ב:
ב מיי' פ"ג מהל' עבדים הלכה ט:
בבג' ג מיי' שם הל' יג:
בבד' ד מיי' שם הל' י:
בבזה ה מיי' שם הל' טו:
בבז' ו מיי' פ"ב מהל' מלוה ולוה הל' ו סגמ עשין כג טו"ע ח"מ ס' פו סעיף א:
בבז' ז מיי' פ"ג מהל' עבדים הלכה ג:
בבזה ח מיי' שם פ"ב הלכה ז:
בבש' ט מיי' שם פ"ג הלכה ו:

תורה אור השלם

1. ונתן דביתן מן השמן אשר על כפו על תנך און המטהר היקמית ועל בתן יד היקמית ועל בתן רגלו היקמית על מקום דם האשם:
ויקרא יד כח
2. ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי: שבות כא ה
3. העניק תעניק לו מציאנך ומגןך וימקךך אשר ברכך וְעַל בִּתְּנָךְ רַגְלֹךְ הִקְמִית עַל מִקְוֶם דָּם הָאֲשָׁם: דברים טו יד
4. ויהודיך את חקאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו וחקייתו יסוף עליו ונתן לאשר אשם לו: דברים טו יד
5. אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניך והוא יצא בגפו: שבות כא ד
6. לא יקשה בעינך בשלחך אותו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך ין אלהיו בכל אשר תעשה: דברים טו יח
7. והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי יהבך ואת ברכתך כי טוב לו עמך: דברים טו טז
8. ורצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אָחוֹת אִבְתְּנִי שׁוֹב: ויקרא כה מא
9. וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דור צאצ"י לכל ישרי' ויבל הוא ותהיה לבכם בשבת איש אל אָחוֹתוֹ ואיש אל משפחתו תִּשְׁבּוּ: ויקרא כה י

הנהגות חב"ח

1. לא יקשה בעינך בשלחך אותו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך ין אלהיו בכל אשר תעשה: דברים טו יח
2. והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי יהבך ואת ברכתך כי טוב לו עמך: דברים טו טז
3. ורצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אָחוֹת אִבְתְּנִי שׁוֹב: ויקרא כה מא
4. וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דור צאצ"י לכל ישרי' ויבל הוא ותהיה לבכם בשבת איש אל אָחוֹתוֹ ואיש אל משפחתו תִּשְׁבּוּ: ויקרא כה י

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ונאמר וכי במלוגרע עני. עיין צינמות דף ע פ"ב רש"י ד"ה ושמעין ליה לנ"א:

הנהגות חב"ח

רש"י ד"ה ונאמר וכי במלוגרע עני. עיין צינמות דף ע פ"ב רש"י ד"ה ושמעין ליה לנ"א:

הנהגות חב"ח

א) רש"י ד"ה ההוא מיעוטא מאזין נפקא לן:
ה) חזק' ד"ה ואלך פי' וכו' והכי נפרש הא דלעיל:

מוסף תוספות

א. ובמופנה משני צדיין למדין ואין משיבין. רש"י^א.
ב. וקסבר ר' אליעזר דמופנה מצד אחד למדין ומשיבין. רש"י^ב.
ג. דייחיד ורבים הלכה כרבים. רש"י^ג.
ד. גבי הא דתניא ענק עבד עברי לעצמו. מוס' הלא"ה. ו. ורוא נמי אית ליה דרב נחמן כמי שהיה נשוי (כתובות צב.). מוס' טוף ע"ש. ו. דלאו חד טעמא נינהו. שם. דלאו הא בהא תליא דכל חד מקרא באפי' נפשיה דייקנין ליה. רש"י^ז.
ז. לאו למימרא דהוטאי היא ויהודיאה ולית הלכתא כוותיה. רש"י^ח.
ח. ורבנן מודו בה אלא נקטינן חוטאי דהוא אמרה להאי דרשה בהדיא וכן דרך התלמוד. שס. ט. ע"י שטת לא נודע למי. י. ע"י שטת לא נודע למי. כ. ויחיותו הוא עמך דה"מ למכתב כשכיר כתושב יהיה עד שנת היוכל. מוס' כחובות מנ. ז. של העבד. מוס' ערסין ז: כדכתיב והיה כי יאמר העבד לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך ור"י אמר דאפי' גרסי' כי טוב לו עמך ניהא מדקאמר כי טוב לו עמך ש"מ שכך צריך לעשות. מוס' ז"ק פז:

עין משפט ונר מצוה

קב א מיי פ"ב מהל' עבדים הלכה ו [ו]:
קבא ב מיי שם הל' ז:

»

מוסף רש"י

יגאלנו. כתיב בנמכר לעובד כוכבים גבי קרובים ומשמע מיעוטא (לקטון כ.א.). מקרא נדרש. בסמיכת הפרשיות ואע"פ שאין היקף מפורש בן (ב"ח צח.). מאן חכמים. כלומר מלן מיטבו ומלי טעמיהו (גיטין כב.).

טו:

אמאי קאמר ומה מי שאינו נגאל בא"ה ניף' שביד שביד. פירוש שיהא מוכר עממו לישראל נגאל באלה וא"ת כי נמי לא ילפינן שכיר לומר שיהא מוכר עממו לישראל נגאל באלה מנמכר לעובד כוכבים מ"מ ניף' מוכי תשיג וי"ו מוסקי' על ענין ראשון^[א] וילמד

מוכר עממו לישראל נגאל באלה מנמכר לעובד כוכבים ויש לומר דעביד ק"ו ממכרוהו ב"ד שאינו כתוב למעלה ^(א) בנמכר לעובד כוכבים וא"ת היכי תיסק אדעתין דניף' ממכרוהו ב"ד מנמכר לעובד כוכבים בג"ש דשכיר שכיר הא אמרת^(א) דסברא לומר גבי ממכרוהו ב"ד דליקנסיה משום דעבד איסורא וי"ל דבתר דגלי קרא לעיל שיוצא ציוכל אע"ג דעבד איסורא כדמפרש הוה צעי למילף שכיר שכיר שיגאל באלה אי לאו הוה קרא וא"ת אכתי היכי צעי למילף שכיר שכיר שיגאל באלה מנמכר לעובד כוכבים מה לממכר לעובד כוכבים דין הוא שיגאל באלה כדי שלא יטמע בין העובדי כוכבים^(א) וי"ל דהאי סברא שלא יטמע אינה כתובה ואין לסתור מהך סברא: **אמר קרא יגאלנו**. הקשה ה"ר מאיר למאי דס"ר דלא ידעינן מיעוטא האי יגאלנו אמאי לא יליף ק"ו ממכרוהו ב"ד יהיה נגאל באלה ומה נמכר לעובד כוכבים שאינו נגאל בשש^(א) נגאל באלה ממכרוהו ב"ד שנגאל בשש אינו דין שיגאל באלה ותיקן דאיכא למיפרך מה לממכר לעובד כוכבים שכן יוצא במיתת האדון^(א) ולכן דין הוא שיגאל באלה תאמר לנמכר לישראל שאינו יוצא במיתת האדון שהרי עובד את הבן ולכן דין הוא שלא יגאל באלה ומ"מ קשה דהא אמה עבריה מצינו למילף מהאי ק"ו דנמכר לעובד כוכבים שהרי אינה עובדת לא את הבן ולא את הבע והדר ניף' ע"ע הנמכר לישראל מהקישא דעברי לעבריה ומהר"י תירך דאי לא יגאלנו ה"א דנמכר לישראל נמי נגאל באלה וה"פ ומה מי שאינו נגאל באלה פירוש ^(א) דלא כתיב בקרא בזהדי שיגאל באלה נגאל בשש נמכר לעובד כוכבים דכתיב בזהדי בקרא שנגאל באלה אינו דין שיגאל בשש וה"ג אמרינן בפרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף פח:) דצעי למימר דשור אוכל אפילו במחומר מק"ו מאלס ומה אדם שאינו אוכל בתלוג אוכל במחומר שור שאוכל בתלוג אינו דין שאוכל במחומר אלמא עביד ק"ו מאלס שאינו אוכל בתלוג אע"פ

שחמת הוא שאוכל אף בתלוג אלא ה"פ שאינו אוכל בתלוג דלא כתיב בזהדי בקרא שאדם אוכל בתלוג כדפי' הכא: **ומה מי שאינו נגאל**

בא"ה יוצא בשש ב'ו. ואם תאמר שדה אחוה יוכיח שנגאלת באלה ואינה נגאלת בשש אף אני אציא נמכר לעובד כוכבים דה"ג לקמן (ד' כ:) עביד הוכחה מעבד לשדה ומשדה לעבד וי"ל דאיכא למפרך מה לשדה שכן אינה יוצאה במיתת האדון להכי אינה יוצאה בשש תאמר בנמכר לעובד כוכבים שיוצא במיתת האדון על כן דין הוא שיוצא בשש: **ורבי יוסי הגלילי מדי אלא^(א) [באחר] בתיב**. נראה דלא גרס ליה דפשטיה דקרא הכי הוא ועוד בדמסקנא לא מתרנא הדיא קשיא בין לר' יוסי הגלילי בין לר"ע וצדוק ספרים אינו ולספרים דגרסי ליה נראה להר"מ דהכי פירושו מידי אלא [באחר] כתיב ^(א) כיון דלא איירי כלל אלא מקרובים מגליה לר' יוסי הגלילי דבשאר כל אדם לשעבוד דילמא קרובים מלו למפרקיה אצל אחרים לא מלו למפרקיה אפילו לשעבוד ובהי מתרנא שפיר אמסקנא דמיירי קרא נמי אגאולת רחוקים וא"כ פשטיה דקרא הכי הוא למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **אלא בסברא קמיפלגי**. פי' בקונטרס אי פשיטא לן דהאי באלה אקרובים קאי ע"כ שעבוד דיוצא בשנת היוכל אחרים מישתמע כדקאמר ר' יוסי הגלילי משום דמצינא להקשות לר"ע מידי אלא באלה כתיב אלא בקברא פליגי אי האי באלה אקרובים קאי או לאאחרים קאי דהא אחרים נמי כתיב בזהי קרא ר' יוסי סבר באלה אלו קרובים ור"ע סבר באלה אלו אחרים והקשה רבי' ברוך כיון דאית ליה לר"ע דהאי באלה אלו אחרים ולשחרור היכי קאמר לעיל ר"ע באלה לשעבוד אדרבה ה"ל למימר באלה היינו אחרים לשחרור ויש לומר לדברי ר' יוסי הגלילי קאמר כלומר מה שאתה קורא באלה דהיינו קרובים לשעבוד: **ורבי האי יוצא בשנת היוכל^(א) מאי עביד דיה**. לא צעי למאי אתא דהא מיצעי ליה שאינו יוצא מתחת יד עובד כוכבים עד היוכל אלא הכי צעי אמאי נקט בשנת היוכל והא כתיב בקרא אחרינא עד שנת היוכל^(א):

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ואם לא יגאל באלה. בנמכר לעובד כוכבים כתיב: **באלה**. בקרובים דכתיב לעיל מיניה או דודו וגו': **ומה מי שאינו נגאל באלה**. נמכר לישראל לא כתיב ציה גאולת קרובים דלא נפקא לן (ולעיל דף יד:) מוהפדה אלא גאולת עממה: **ניף' שכיר שפיר**. גאולת קרובים לנמכר לישראל מנמכר לעובד כוכבים דנמכר לעובד כוכבים נמי כתיב^(א)

יואם לא יגאל באלה רבי אומר ^(א) באלה הוא נגאל ואין נגאל בשש שיכול ^(א) והלא דין הוא ומה מי ^(א) שאינו נגאל באלה נגאל בשש זה שנגאל באלה אינו דין שנגאל בשש ת"ל באלה באלה הוא נגאל ואין נגאל בשש ואי סלקא דעתך יליף שכיר שכיר אמאי קאמר ומה מי שאינו נגאל באלה ניף' שכיר שכיר אמר רב נחמן בר יצחק לעולם יליף שכיר שכיר ושאיני הכא ^(א) דאמר קרא ^(א) יגאלנו לזה ולא לאחר^(א) ומאן תנא דפליג עליה דרבי ר' יוסי הגלילי ור"ע ^(א) דתניא לא יגאל באלה ר' יוסי הגלילי אומר באלה לשחרור בשאר כל אדם לשעבוד ר"ע אומר באלה לשעבוד בשאר כל אדם לשחרור מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי אמר קרא אם לא יגאל באלה אלא באחר ויצא בשנת היוכל ור"ע אומר אם לא יגאל אלא באלה ויצא בשנת היוכל ^(א) ור' יוסי הגלילי מידי אלא באלה כתיב אלא בהאי קרא קמיפלגי או דודו או בן דודו יגאלנו ^(א) זה גאולת קרובים או השיגה ידו זה גאולת עצמו ונגאל זו גאולת אחרים ר' יוסי הגלילי סבר מקרא נדרש לפניו שדי גאולת קרובים אגאולת עצמו מה גאולת עצמו לשחרור אף גאולת קרובים נדרש לאחריו שדי גאולת אחרים אגאולת עצמו מה גאולת עצמו לשחרור אף גאולת אחרים לשחרור אי הכי באלה למה לי אי לאו באלה ה"א ^(א) מקרא נדרש בין לפניו בין לאחריו והכל לשחרור אי הכי הדר קושיא לדוכתיה אלא בסברא קמיפלגי רבי יוסי הגלילי סבר מסתברא גאולת אחרים לשיעבוד דאי אמרת לשחרור הוו מימנעי ולא פרקי ליה ור"ע סבר מסתברא גאולת קרובים לשיעבוד דאי אמרת לשחרור כל יומא ויומא אזל ומזבין נפשיה א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן זו דברי רבי יוסי הגלילי ור"ע אבל חב"א ^(א) הכל לשחרור ^(א) מאן חכמים רבי היא דמפיק ליה להאי באלה לדרשה אחרינא ומקרא נדרש בין לפניו ובין לאחריו ורבי האי ויצא בשנת היוכל מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא ויצא בשנת היוכל בעובד

לא יגאל ישמעבד זו עד היוכל ואי אתה רשאי לצא עליו בעקיפין: לאחרת

עביד הוכחה מעבד לשדה ומשדה לעבד וי"ל דאיכא למפרך מה לשדה שכן אינה יוצאה במיתת האדון להכי אינה יוצאה בשש תאמר בנמכר לעובד כוכבים שיוצא במיתת האדון על כן דין הוא שיוצא בשש: **ורבי יוסי הגלילי מדי אלא^(א) [באחר] בתיב**. נראה דלא גרס ליה דפשטיה דקרא הכי הוא ועוד בדמסקנא לא מתרנא הדיא קשיא בין לר' יוסי הגלילי בין לר"ע וצדוק ספרים אינו ולספרים דגרסי ליה נראה להר"מ דהכי פירושו מידי אלא [באחר] כתיב ^(א) כיון דלא איירי כלל אלא מקרובים מגליה לר' יוסי הגלילי דבשאר כל אדם לשעבוד דילמא קרובים מלו למפרקיה אצל אחרים לא מלו למפרקיה אפילו לשעבוד ובהי מתרנא שפיר אמסקנא דמיירי קרא נמי אגאולת רחוקים וא"כ פשטיה דקרא הכי הוא למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **אלא בסברא קמיפלגי**. פי' בקונטרס אי פשיטא לן דהאי באלה אקרובים קאי ע"כ שעבוד דיוצא בשנת היוכל אחרים מישתמע כדקאמר ר' יוסי הגלילי משום דמצינא להקשות לר"ע מידי אלא באלה כתיב אלא בקברא פליגי אי האי באלה אקרובים קאי או לאאחרים קאי דהא אחרים נמי כתיב בזהי קרא ר' יוסי סבר באלה אלו קרובים ור"ע סבר באלה אלו אחרים והקשה רבי' ברוך כיון דאית ליה לר"ע דהאי באלה אלו אחרים ולשחרור היכי קאמר לעיל ר"ע באלה לשעבוד אדרבה ה"ל למימר באלה היינו אחרים לשחרור ויש לומר לדברי ר' יוסי הגלילי קאמר כלומר מה שאתה קורא באלה דהיינו קרובים לשעבוד: **ורבי האי יוצא בשנת היוכל^(א) מאי עביד דיה**. לא צעי למאי אתא דהא מיצעי ליה שאינו יוצא מתחת יד עובד כוכבים עד היוכל אלא הכי צעי אמאי נקט בשנת היוכל והא כתיב בקרא אחרינא עד שנת היוכל^(א):

עובד

מסורת הש"ס

א) [לפמ"ש מוס' חולין כב. ד"ה שיכול וכו' נראה דלי"ג שלם חיות הללו והלא דין הוא]; ב) [לקמן כה. א] ג) [לקמן כה ע"א בטהו"ע, ע"ש]; ד) ח"כ פרשה בחר סיני פרק ט פסקתא פ' בחר סיני, ה) ג"א ור"ע וכן הוא בכת"י ועי' מהרש"א על מוס' ד"ה ורבי יוסי הגלילי, ו) שנת לב: ב"מ זא, ח"ה ט: ונחום כד: [מנחות יט. חולין קיח:]; י) [נדפוס': סב. וש"ס]; ח) [ויקרא כה. גג], ט) [נדלגיל יד ע"צ]; י) [נדפוס': ממנה, וס"ל], ס) [לעיל בעמוד א']; ט) [נדלקמן כ ע"צ]; ט) [לקמן יז ע"צ]; ט) [רש"א ע"ש]; ס) [נדפוס': וידון, ומדלג"ל]; ע) [ויקרא כה. גז],

»

תורה אור השלם

1. ואם לא יגאל בא"ה יוצא בשנת היוכל הוא וקביו עמו: ויקרא כה גז 2. או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו או דשיגה דוד ונגאל: ויקרא כה בט

»

גליון הש"ס

גמ' דא"כ יגאלנו לזה ולא לאחר. ע' יומא מ ע"ב מד"ה ועשהו חטאת: תוס' ד"ה אפר וכו' דלא כתיב בקרא בהדיא. ויכולא בזה ברכת כה ע"א דנש"י שם:

»

הגהות הב"ח

א) גמ' יגאלנו זו גאולת קרובים כ' זו גאולת עממו:

»

מוסף תוספות

א. [שהרין השתא מיטעטו מבאלה דנמכר לגוי אינו יוצא בשש. מוס' הרא"ש.

מסורת הש"ס

[illegible]

תום' ר"י הזקן

לְאֶחָדָם. לְקִיחַת קִדּוּשִׁין: הֵנִיחָה כו'. בְּחָךְ קִנְיָהּ לִי וְנוֹתַנִּי לְאֶךְ כְּדָרֶךְ שֶׁאֵלֶּה (ט) הִיא מְקוּדָשֶׁת לִי: אֵלֶּה לִּנְמֹ"ד אֶךְ אֶךְ וּמִגְלִיָּה דְקִנְיָ לִיָּה שְׁטָרָה: לֹא תֵלֵךְ לְאֶךְ אִצִּירִים כְּעֵבֶד כְּנַעֲנִי שֶׁאֵם קִימָה אֵת עֵינָהּ וְכֵן עֵינֶיּוֹ שֶׁל עֵבֶד עֲבָרִי אִינוֹ יוֹאֵל בְּכֶךְ אֵלֶּה נֹתֵן לוֹ דְּמֵי עֵינֶיּוֹ הִיא מֵשִׁלֵּם שֶׁן שֶׁ יוֹאֵל: אֵלֶּה נִקְיָה וְהָאֵם קִנְיִן עֲבָדִים. כְּנַעֲנִי וְהֵם קִנְיִן בְּשֹׁטֵר כְּלָמָקָן (דף כג:) דְּלִמְתַּקֵּשׁ לְקֶרְקָעוֹת דְּנִקְנִין בְּשֹׁטֵר בְּכֶסֶף וּבְחֻזָּקָה: מֵאִי יֵבוֹ חוּקָה. וְלִקְמָן (שס) מִפְּרֶשׁ יֵלֵךְ בְּחֻזָּקָה שִׁיפּוּהָ לַעֲשׂוֹת מַלְאָכָה אֶחָת: וְהַתְנַחֲלֶתָּ אוֹתָם. בְּעֵבֶד כְּנַעֲנִי תִּתִּיב אוֹתָם כֹּחֲחוּהָ (י) הַנִּקְנִין בְּחֻזָּקָה וְלֹא אֵלֶּה: נִזְכָּרִים אֲגֵר. שִׁמְתּוֹ וְחָזֵן יוֹרֶשֶׁן וְאִכְרֵי הַפֶּקֶד: לֵהֲכִי אֲהֵי אֵם אֶחָת. הַקִּיָּשָׁה הַכְּמוּד לְאֶחָת לְגִלּוֹת עַל הַלִּימוּד שֶׁל כֹּחֲלָת הַעֲבָדִים שֶׁאֵל לְלַמְדָּנוּ עַל קִנְיִן הַשְּׁטֵר וְלֹא עַל הַחֻזָּקָה אֲבָל עֵיקָר שֹׁטֵר לֹאֹ מְקוּדוּשִׁין יִלְיָךְ דְּמִימָא אֲדוֹן כּוֹתִבּוֹ אֵלֶּה מִשְׁטֵר קֶרְקָעוֹת יִלְיָךְ כִּשְׁטֵר עֵבֶד כְּנַעֲנִי וְאִם חוֹזֵקֵם כִּי יֵהֲכִי דְשֹׁטֵר שְׁדוֹת מִמֶּנִּי שֶׁן כּוֹתִבּוֹ כְּדִילְפִּינִן (לְעֵיל דף ט.) מֵן וְאִתָּה אֵת סִפֵּר הַמִּקְנָה: שְׁאִינָה יוֹאֵל בְּרֹאשֵׁי אִצִּירִים. וְלִגּוּפִיָּה אִצִּטְרִיךְ וְלֹא לְמִדְקָ מִיֵּינָה אֲבָל נִקְיָתָה כְּקִנְיִן עֲבָדִים דְּכָל קִרָּה דְּמִינֵיעִי לְגּוּפִיָּה לֹא אֲהִי לְדוּקִיָּה: מֵאִי כֹחֲלָת. דְּלִדּוּקִיָּה נִמִּי אֲהִי וְלֹמֵר כִּי מִדִּין יִיָּאֵל לְבָדָה עֵימִיעֶתָּה וְלֹא מִדִּין קִנְיָן: לֵמַעַל לִי שְׁטֵר. הֵא אֵל גּוֹפֵר קִיבֵר אֵת חֻזֵּן מִמּוֹן עֲבֹדָתָה שֶׁשׁ שְׁנֵים שִׁשׁ עֲלִיוֹ: יִמָּא לִיָּה בְּאִפִּי טְרִי זֵיל לִיָּת לִי עֵלְךְ מִיָּדִי וּנְפִטֵר: גּוֹפֵר קִיבֵר. עַד שִׁגִּיעֻוֹ יָמֵי חִפְשׁוֹ וּפִסִּיךְ הָרֵב שֶׁמַּחֲלֵ עַל גְּרַעְיוֹ אִינוֹ מַחֲוֹל וְלִרְיָךְ שֶׁחֲרוּד וְלֹא חוּר וּמִשְׁתַּעֲבֵד בּוֹ אֵם יִרְלָה דִּלָּא שִׁיךְ בּוֹ מַחֲלֵת מִמּוֹן אֵלֶּה לְשׁוֹן שֶׁחֲרוּד וְכִי לֵבָה לִי לְשׁוֹן שֶׁחֲרוּד וְנָתַן לִיָּה נִפִּיק דִּלָּא גֵרַע מְכַנְעֵנִי דְנִפִּיק בְּשֹׁטֵר דְּכֵתִיב (ז) אוֹ חוֹפְשָׁה לֹא יִתֵּן לָהּ וְגַמֵּר לָהּ לֵה מֵאֲהָרִי: בְּמִיָּתָה הָאֵב אִצִּיָּה: מִיָּתָה שְׁמוּאֵלָה מִרְשׁוֹת אֵב. שְׁאִין מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ יוֹרֶשֶׁיוֹ כְּדִקְיִמָּא לֵן בְּתַבּוּתוֹת דְּתָה (מג.) אֲמַר רַב יִיְהוּדָה אֲמַר רַב דִּבְתַּת הַחַיִּימוֹת מֵן הָאֲחִין מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ לְעֲמָמָה אֲמַר רַב כְּהֵנָּה מ"ט דְּרַב דְּכֵתִיב וְהַתְנַחֲלֶתָּ אוֹתָם לְנִזְכָּרִים אֲחֵרִיכֶם אוֹתָם לְנִזְכָּרִים וְלֹא לְנִזְכָּרִים לְנִזְכָּרִים מִגֵּדֵם שְׁאִין אִדָּם מוֹרֶשׁ זְכוֹת שִׁשׁ לוֹ בְּצִתּוֹ לְבָנוּ: שִׁיָּר מִיָּתָה אֲדוֹן. דְּקִי"ל לְקָמָן (דף פ:) דְּלִיָּה עוֹבֵדֶת אֵת הָבֵן: דִּיִּיאָה נָתַן בְּאִישׁ. דְּנִרְלַעַם נִמִּי יוֹאֵל בְּחִמִּיתָה מִמֶּנִּי דְּאִינוֹ עוֹבֵד אֵת הָבֵן כְּדִתָּנָן בְּחִמִּיתָנִין (לְעֵיל דף יד:) וְלֹאֵל נִיסָנִי. מִיָּתָה הָאֵב הוֹאִיל וְלֹא שִׁיָּר מִיָּדִי: שִׁשׁ לוֹ קֶצֶבָה. וּבֶסֶף מִקְנָתוֹ וְשֶׁשׁ שְׁנֵים וְיֻזְבֵּל כּוֹלָהוּ יָדַעִי לְאִימָתָה וְכִמָּה: וְהֵא סִימִינִן כו'. שִׁשׁ שֶׁמֶמְהֵרֶת לְהִצִּיר וְיֵשׁ שֶׁמֶאֱחָרֶת: לְמַעֲלָה. אִימָתָה מִיָּתָה לְאֶחָד (י"ג) שְׁנֵים הוּא סִימִינִן נִעֲרֹתָ לְמַטָּה

קצבה קתני דבר שאין
וקתני אמר רב ספרא

לך קנין גדול מה"י : מירתה שמוציא מוציאה מרשות אדון דלי חופה מוציאה שכן אינה מוציאה מרשות

וְרָאָה דַּצ"ל וְתֵנָּא דַּמְתַּנִּי דְּלֹא חָשִׁיב לִיה הֵינּוּ מִשּׁוּם וְכו' (ד"ו).

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

תִּיּהוּ לַקִּמְיָה: אֲדוֹן כּוֹסָנוּ.
קִידוּשִׁין שֶׁהַצֶּל כּוֹס בְּתַךְ
וְלֹא יִלְיָף מִשְׁאֵר קִידוּשִׁין
עֲבָדִים. בֶּשֶׁן וְעֵין פ' בְּרֵאשִׁי

⁶ בעובד כוכבים שישנו תחת ירך או אינו
אלא בעובד כוכבים שאינו תחת ירך אמרת
וכי מה אפשר לעשות לו הא אין הכתוב
מדבר אלא בעובד כוכבים שישנו תחת ירך:
ובשטר: מגלן אמר עולא אמר קרא ¹ אם
אחרת יקח לו הקישה הכתוב לאחרת מה
אחרת מקניא בשטר אף אמה העבריה מקניא
בשטר הניחא למ"ד שטר אמה העבריה
אדון כותבו אלא למ"ד אב כותבו מאי איכא
למימר דאיתמר שטר אמה העבריה מי כותבו
רב הונא אמר אדון כותבו רב חסדא אמר
² איכא כותבו הניחא לרב הונא אלא לרב חסדא
מאי איכא למימר אמר רב אחא בר יעקב
אמר קרא ² לא תצא כצאת העבדים אבל
נקנית היא כקנין עבדים ומאי ניהו שטר
ואימא אבל נקנית היא כקנין עבדים ומאי
ניהו חזקה אמר קרא ³ והתנחלתם אותם
לבעביכם אחרים אותם בחזקה ולא אחר
בבחזקה ואימא אותם בשטר ולא אחר בשטר
הכתוב לא תצא כצאת העבדים ומה ראית
מסתברא שטר ה"ל לרבווי ⁴ שכן מוציאנה
לבבת ישראל אדרבה חזקה ה"ל לרבווי שכן
קונה בנכסי הגר ⁵ באישות מיתה לא אשכחן
אי בעית אימא להכי אהני אם אחרת ורב
הונא האי לא תצא כצאת העבדים מאי
דריש ביה ההוא מיבעי ליה ⁶ שאינה יוצאה
בבראשי אברים כעבד ⁷ ורב חסדא א"כ לכתוב
קרא לא תצא כעבדים מאי כצאת העבדים
ש"מ תרתי: וקונה את עצמו בשנים: דכתיב
שש שנים יעבד ובשביעית וגו': ביובל:

דכתביב⁵ עד שנת היובל יעבד עמך: בגרעך
בכסף: "אמר חזקיה דאמר קרא⁶ והפדה
את עצמו ממלמד שמגרע פדיונה ויוצאה תנא⁷ וקונה
בכסף דכתביב⁷ מכסף מקנתו שוה כסף נמי
("ישב גאולתו אמר רחמנא לרבות שוה
בכסף ככסף אלא האי שטר ה"ד אילימא
דכתב ליה שטרא אדמיה היינו כסף אלא
שיחרור⁸ שטר למה לי לימא ליה באפי תרי
זיל א"נ באפי בי דינא זיל⁹ אמר רבא דזאת
אומרת עבד עברי¹⁰ גופו קנוי והרב שמחל על
גרעונו אין גרעונו מחול: יתירה עליו אמה
העבריה: אמר ר"ל¹¹ אמה העבריה קונה את
עצמה במיתת האב מרשות אדון מו"י ומה
סימנין שאין מוציאין מרשות אב מוציאין
מרשות אדון מיתה שמוציאה מרשות אב
אינו דין שמוציאה מרשות אדון¹² מיתביב רב
הושעיא יתירה עליו אמה העבריה שקונה
את עצמה בסימנין ואם איתא גיתני נמי מיתת
האב¹³ תנא ושירי מאי שירי דהאי שירי
שירי מיתת האדון אי משום מיתת האדון
לאו שירוא הוא דכוין דאיכא נמי באיש
לא קתני ואלא גיתני תנא דבר שיש לו
ה לא קתני והא סימנין דאין להם קצבה
הם קצבה למעלה אבל יש להם קצבה
למטה

דְּרֵשׁוֹת אֵב אֵינוֹ דִּין שְׁמוּצֵי
מֵרֶשֶׁת אֲדוֹן אֵין אֲדָם
בְּ אֵלָא מִדַּעַתּוֹ וּלְכָךְ אֵינִהּ

וגבי עבד עברי דנקנה בשטר
ים דלא חשיב ליה* אלא מידי
דאיתיה בעל כרחו דאדון, וש

פז.

בבעבור בוכבים שישנו תחת ירך. פי' צקוטרם אם לא יגאל ישמעעד זו עד היוצל ואין אתה רשאי לצא עליו צעקפין ווא"ת תיפוק ליה מדלמתיב (ויקרא כה) וחשד עם קוניה משנת המכרו לו עד שנת היוצל דאי צעוד בוכבים שאינו תחת ירך לא ציית וי"ל

שאינו תחת ידך לאמי קרא למימר
שמודיעין לו את הדין לעובד כוכבים
אם יראה לשמוע לקבל עליו דין מורה
אבל בעובד כוכבים שישנו תחת ידך
ה"ל לא ניתב ליה כלל קמ"ל הא
קרא דלמימר שהיה הרבה יוצל חמצי
בפרשה ולומר שאפילו יכול להוציא
על כרחו לא תבא עליו בעקיפין
ולא יא' אל"כ ישלם כסף ואע"ג
דכמיז ומשז עם קוניה דדרשין ליה^א
שדקדק עם קוניה ולא יבעוס^ב עליו
ואע"ג ששאינו תחת ידך פעמים שיכול
להערים עליו ולהטעמו דין ומשכן^ג
וא"ת אי בעובד כוכבים שישנו תחת
ידך מה שייך יוצל^ד ולמה לי נמי דקדוק
כלל וי"ל דהא שהעובד כוכבים
בטוח עליו ונתן לו השמיעו שערך
גופו בל תכחש להשמיעו על פריך
לקדקדק: **שכן מוציא בבת ישראל**
הא ללא קטע שזן מנכים דהוא
דמי טפי משום דגבט כמיז בזהדיא:^ה
ל"מא ל"ה באפי תרי ז"ל. מימה
אמאי פריך גמרא לימא
ליה באפי תרי ז"ל א אמאי לא פריך
ויפקירוהו שהיה אפילו עבד כנעני
שגופו קניו^ו יא' דבפרק לשמולא
דלמיר המפקדו עבדו יא' למירות
וא"ל גט שחרור צ"ל השולח (גיטין)

ליה בשאינה יוצאה
 ב חסדא א"כ לכתוב
 מאי כצאת העבדים
 עצמו בשנים: דכתיב
 עבדי עמך: בגרעון
 אמר קרא והפדה
 ויוצאה תנא יקונה
 כסף ובשטר בשלמא
 קנתו שוה כסף נמי
 חמנא לרבות שוה
 שטר ה"ר אילימא
 מיהא היינו כסף אלא
 לימא ליה באפי תרי
 איל אמר רבא דאית

אמר רבא וזאת אומרת עבר
עברי גופו קניו. מללא
חשיב צמתיתין שטר משמע דקצר
דעבד עברי אין גופו קניו ומימא
דנכא דקאמר עבד עברי גופו קניו
הכי פליג אמתיתין וליכא למימר
דנכא דיקק מצריתא הכי וליה לא
סבירא ליה הכי דלמך לקמן צפיקון
(דף כה.) עד היכן גלגול שצועה
ומסיק רבא לטעמיה דלמך רבא עבד
עברי גופו קניו וי"ל דמתני' נמי
סברה דגופו קניו^ה והא דלא חשיב שטר
משום דמנא דמתני' לא חשיב אלא
יציאות שהם צע"כ של דאון אבל שטר
מדעתו של דאון^ו והרב שמחל על
ע"ה גרעונו. אבל אם לא היה גופו
קניו היטא מחילה מעולת יוש דלקדק
מקחו דמחילה לא צעי קנין ומיהו יש
לדחות דכיון שהוא ממוכן בגופו אין

וּמִרְשׁוֹת אֲדוֹנָי. וְאִם הֶאֱמַר חֹפֶה סוֹרֵי שְׁמוֹנִיָּאָה מִרְשׁוֹת אֲדוֹנָי (פ)

ה' ב' חזירו ש'הרי יכול להכניסה ולהוציאה מרשות אדון וי"ל
י"א מרשות אדון תאמר במיתה שמוציאה מרשות אב בע"כ:
והא

גופו קנוי. שם. ה. דברייתא לא פליג אמתניתין אלא לאוסופי קאתי. שם. ו. לא קן ליתיה אלא מדעתיה דאדון.

עין משפט
נר מצוה

נב א מ״י פ״ד מהל'
 עבדים הלכה ג:
 [מ״י שם הלכה ו']:
נג ג מ״י פ״ג מהל'
 עבדים הלכה ח
 והלכה יב:
נד ד מ״י שם הל' יא
 [טו״ש ע״ד ס׳]
 רסז סעי' מזב]:

גורה אור השלם

- [illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

- והזהיר הכתוב שלא
הטעתו בדבר שיוודע
לנו משום חילול השם.
ס' ס' ס' ב. דהוי חילול
שם כיון שהנכרי סומך
ל מעותיו. מוס' טו.
וקידושין לא ידעינן
לא מוצאה והיתה. מוס'
ס' ס' ד. דס"ד דאין
שיטא ליה. יעט"א.

וגבי עבד עברי דנקנה בשטר
ים דלא חשיב ליה* אלא מידי
דאיתיה בעל כרחו דאדון, וש

דאיתיה בעל כרחו דאדון, ושחרור ליתיה אלא מדעתיה דאדון.

גופו קנוי. שם. ה. דברייטא לא פליג אמתניתיך אלא לאוסופי קאתי. שם. ו. לא קתני דהוא פשיטא ליה. ריטב"א.

ה אלא מדעתיה דאדרון.